

Dosarul nr. 2ra-110/23
2-20058055-01-2ra-24012023

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Ocnîța (Jud. N. Vameș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Jud. Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

28 iunie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Rotari Adic, reprezentat de avocata Lungu Cristina,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Rotari Evghenia împotriva lui Rotari Adic cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea averii comune în devălmășie,

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Rotari Adic și a fost casată parțial hotărârea din 27 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța,

c o n s t a t ă:

La 01 iunie 2020, Rotari Evghenia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rotari Adic cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea averii comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii, a indicat că a încheiat căsătoria cu pârâtul Rotari Adic la data de XX septembrie XXXX, la OSC XXX și trecută în registrul de acte civile sub nr.XX.

Ulterior, în anul XXXX s-au stabilit cu traiul în sat. XXXXXX, r-nul XXX în bunul imobil cu nr. cadastral XXXX, care este constituit din: casa de locuit individuală, construcții accesorii amplasate pe teren cu destinație construcție S-0,2555 ha, iar dreptul de proprietate a fost înregistrat după pârât la data de 15 mai 2007.

A comunicat că, pe parcursul vieții în comun cu pârâtul, au mai construit anexă locativă, verandă cu geamuri, verandă deschisă, garaj, două șure, beci, wc și o construcție destinată pentru comerț, unde a activat întreprinderea individuală. La casă au schimbat geamurile, au construit sobă, au schimbat podurile și podelele, iar în sarai au finisat o odaie, construind cuptor și verandă la sarai. Iar, toate aceste construcții au sporit simțitor valoarea bunului imobil inițial, care conform raportului de evaluare nr. XXXXX, la acel moment constituia suma de 213 000 de lei.

A indicat că, în perioada anilor 2014-2015 a fost nevoită să plece la lucru în Federația Rusă, deoarece familia avea mai multe împrumuturi bănești de la băncile comerciale. Deci, în timpul când se afla în Federația Rusă, or. Moscova, pârâtul a

vândut toate animalele domestice și anume: patru bovine (10 283 de lei pentru o bovină), 2 capre (980 de lei pentru o capră), poarca cu porci (6 444 de lei), un cal (10200 de lei), în total la prețul de 59 736 de lei, iar despre acest fapt a aflat întâmplător de la cunoscuți. Ulterior, când a revenit acasă, a aflat că toți banii de la vânzarea animalelor domestice au fost cheltuiți în alte scopuri de cât cele necesare familiei.

A mai susținut că, în perioada anilor nominalizați mai sus, când se afla în Federația Rusă, or. Moscova, lunar transfera bani pe numele pârâtului pentru achitarea creditelor. Iar, în anul 2018, din mijloace bănești comune, au procurat automobilul de model „Ford Tranzit” la prețul de 4000 de euro, însă, pârâtul neagă că este proprietarul mijlocului de transport, afirmând că automobilul îl deține în baza de procură.

Prin urmare, a menționat că bunurile imobile și mobile dobândite în timpul căsătoriei au fost din mijloace bănești comune, estimate în sumă de 272 736 de lei, pe care dorește să partajeze ca averea comună în devălmășie, prin atribuirea a câte 1/2 cotă-parte din imobil. Totodată, a menționat că este de acord să-i lase pârâtului în proprietate automobilul, dar cu încasarea de la ultimul a sultei ce constituie 1/2 din valoarea bunului imobil.

Subsecvent, a invocat că dat fiind faptul că pârâtul a înstrăinat toate animalele domestice fără acordul ei, iar banii i-a folosit în scopuri personale și nu a familiei, consideră că are dreptul la 1/2 din suma comercializării lor.

Astfel, reclamanta a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate în devălmășie asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX, care constă din: casa de locuit individuală, construcții accesorii amplasate pe teren cu destinație pentru construcții, teren pentru construcții cu suprafața de 0,2555 ha, situat în sat. XXXXX, r-nul XXXX. A împărți averea acumulată în timpul vieții în comun și anume: imobilul nr. cadastral XXXXXX, care constă din casa de locuit individuală, construcții accesorii amplasate pe teren cu destinație pentru construcții S-0,2555 ha, situat în sat. XXXXX, r-nul XXXX, bunul imobil în valoare de 213 000 de lei și prețul animalelor domestice în sumă de 59 736 de lei, atribuindu-le câte 1/2 din acest imobil fiecăruia. A atribui lui Rotari Adic în proprietate întreg bun imobil cu încasarea de la pârât în beneficiul său a sultei în sumă de 106 500 de lei. A încasa de la Rotari Adic în beneficiul său a 1/2 din prețul animalelor domestice și anume suma de 29 868 de lei. A solicitat scutirea de achitarea taxei de stat la înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată.

Prin încheierea din 04 iunie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Ocnița, cererea înaintată de Rotari Evghenia privind scutirea de plata taxei de stat a fost admisă, aceasta fiind scutită de la plata taxei de stat în sumă de 8 182,02 de lei la depunerea cererii de chemare în judecată împotriva lui Rotari Adic privind partajul bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților (f.d.92-94).

Prin hotărârea din 27 septembrie 2021 a Judecătoria Edineț, sediul Ocnița, a fost admisă acțiunea depusă de Rotari Evghenia. A fost recunoscut bunul imobil cu nr. cadastral XXXXXX, constituit din casă de locuit individuală, construcții accesorii, amplasat pe terenul cu destinație pentru construcții cu suprafața de 0,2555 ha, situat în sat. XXXXX, r-nul XXXX, ca fiind bun ce aparține cu drept de proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Rotari Adic și Rotari Evghenia. A fost partajat bunul imobil cu nr. cadastral XXXXXX, prin atribuirea lui Rotari Evghenia și lui Rotari Adic fiecăruia a câte 1/2 cotă-parte ideală. S-a încasat de la Rotari Adic în beneficiul lui Rotari Evghenia sulta bănească din costul a 1/2 parte din animalele domestice, în mărime

de 29 868 de lei. S-a încasat de la Rotari Adic în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 8 182,08 de lei și în beneficiul Evgheniei Rotari cheltuielile de judecată pentru asistența juridică acordată în sumă de 5 000 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 28 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal (f.d.227, Vol.I), Rotari Adic, reprezentat de avocatul Odobescu Ghenadie, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc din 03 decembrie 2021, Judecătoria Edineț, sediul Ocnîța a expediat pentru notificare participanților la proces copia hotărârii motivate a primei instanțe (f.d.246, Vol.I), iar la 20 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal (f.d.15, Vol.II), Rotari Adic, reprezentat de avocatul Odobescu Ghenadie a depus motivarea apelului (f.d. 3/14, Vol.II).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de Rotari Adic, reprezentat de avocatul Odobescu Ghenadie împotriva hotărârii din 27 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța.

Prin decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Rotari Adic și a fost casată parțial hotărârea din 27 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța, în partea încasării de la Rotari Adic în beneficiul lui Rotari Evghenia a sumei de 29 868 lei cu titlu de ½ din costul animalelor domestice cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care pretenția a fost respinsă. Suma de 8 182,08 de lei încasată de la Rotari Adic în folosul statului cu titlu de taxă de stat a fost micșorată la suma de 7 286,04 de lei. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, începând cu anul 1995, soții Rotari s-au stabilit cu traiul în sat. Mihălășeni, r-nul Ocnîța, unde au locuit pe tot parcursul vieții în comun, iar începând cu anul 1997 și până în 2016 în lista membrilor familiei au fost înscriși Rotari Eduard, Rotari Evghenia și Rotari Doina (f.d.184/193, Vol.I).

Potrivit registrului bunurilor imobile, Rotari Adic a devenit proprietar al bunului imobil menționat supra, temeiul înscrierii fiind extrasul nr. XXX din 15 mai 2007 (XXXXX), titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXXX din 23 aprilie 2007 (XXXX), fiind indicat data înregistrării 30 august 2007 (f.d.5, Vol.I).

În acest context, instanța de apel a relevat că, conform dispozițiilor art. 371 din Codul civil (în vigoare până la 01 aprilie 2019), bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sânt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Orice bun dobândit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie până la proba contrară.

Instanța de apel a constatat că, dreptul de proprietate asupra bunului imobil sub forma teren - pentru construcții cu suprafața de 0,2555 ha, înregistrat cu nr. XXXXXXXX și construcție - casa de locuit individuală înregistrată cu nr. XXXXXXXX, a fost dobândit de către pârâtul Rotari Adic în timpul căsătoriei cu reclamanta Rotari Evghenia și acest bun constituie proprietatea comună a acestora, or, potrivit art. 19 din Codul Familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei sânt supuse regimului proprietății în devălmășie, iar în baza art. 20 din Codul Familiei,

bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației.

Drept urmare, instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele reprezentantului apelantului precum că bunul imobil în litigiu anterior a aparținut tatălui și bunicii potrivit certificatului eliberat de către Primăria com. Mihălășeni din 02 februarie 2021 (f.d.147, vol.I), or, potrivit extrasului din registrului bunurilor imobile Rotari Adic a devenit proprietar al bunului imobil menționat în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXXX din 23 aprilie 2007 (XXXXXXX), fără prezentarea actelor ce ar confirma moștenirea acestora.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a constatat că în timpul căsătoriei ambii soți au contribuit la îmbunătățirea bunului imobil, fiind schimbat aspectul gospodăriei, prin construcția a mai multor construcții accesorii precum: construcție comercială construită în 2000, bucătăria, garajul, 2 șuri, beci cu intrarea și WC construite în anul 2001 pe când inițial în gospodăria data era casa de locuit individuală construită în XXXX și bucătăria de vară construită în XXXX, fapt ce rezultă din raportul de evaluarea nr.XXX din 14 februarie 2020 emis de Camera de Comerț și Industrie a RM, filiala Edineț (f.d.89, vol.I), și totodată că, pentru efectuarea lucrărilor de construcție în gospodăria menționată reclamanta a beneficiat de credite și împrumuturi. Toate aceste construcții au sporit simțitor valoarea bunului imobil inițial, care conform raportului de evaluare nr. XXXXX, constituie suma de 213 000 de lei.

Instanța de apel a notat că aceste circumstanțe nu prezintă relevanță și prima instanță nu urma să aplice prevederile art. 372 alin. (3) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), potrivit cărora bunurile fiecăruia dintre soți pot fi declarate proprietate a lor comună în devălmășie dacă se constată că în timpul căsătoriei s-au făcut din mijloacele lor comune investiții care au sporit simțitor valoarea acestor bunuri.

Sub un alt aspect, instanța de apel a menționat că odată ce bunurile au fost dobândite de către soți în timpul căsătoriei, acestea aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației. Circumstanțele date însă nu pot constitui motiv de casare a hotărârii contestate, or, potrivit prevederilor art.386 alin. (2) din Codul de procedură civilă, o hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

În continuare, instanța de apel analizând prevederile art. 26 alin.(1) din Codul familiei, art.571 și art.574 alin.(1) din Codul civil, în coraport cu cerința reclamantei privind partajarea averii comune în devălmășie a foștilor soți Rotari Evghenia și Rotari Adic, prin atribuirea ei a unei cote-părți ideale în proporție de $\frac{1}{2}$, adică părți egale, a conchis că, prima instanță corect a dispus partajarea bunului imobil cu nr. cadastral 62341150177, constituit din casă de locuit individuală, construcții accesorii, amplasat pe terenul cu destinație pentru construcții cu suprafața de 0, 2555 ha, situat în sat. Mihălășeni, r-nul Ocnița, prin atribuirea lui Rotari Evghenia și lui Rotari Adic câte $\frac{1}{2}$ (o doime) cotă-parte ideală fiecăruia.

Drept urmare, instanța de apel a menționat că este neîntemeiat argumentul apelantului precum să instanța de fond a partajat bunuri care nu sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile, or, imobilul partajat este înregistrat în registrul bunurilor imobile.

La fel, instanța de apel a stabilit că prin cererea de chemare în judecată reclamanta a mai solicitat partajarea animalelor care cândva au aparținut soților și au fost vândute

în perioada anilor 2014-2015, vânzare care a avut loc în timpul căsătoriei, însă, la momentul înaintării cererii de chemare în judecată acestea nu mai existau în natură, iar părțile nedeținând în proprietatea lor comună în devălmășie aceste bunuri și nu s-a constatat că banii realizați din înstrăinarea animalelor au fost folosiți de Rotari Adic în interese personale.

Astfel, instanța de apel a conchis că eronat instanța de fond a admis cererea de chemare în judecată în latura dată, precum că în perioada când au fost vândute animalele domestice, Rotari Evghenia se afla la muncă peste hotarele țării, iar Rotari Adic nu a confirmat faptul că banii obținuți i-a îndreptat la stingerea datoriilor.

În acest sens instanța de apel a apelat la dispozițiile art.21 alin.(1) – (4) din Codul familiei, care stabilește că soții, de comun acord, posedă, folosesc și dispun de bunurile comune. Fiecare dintre soți este în drept să încheie convenții prin care să dispună de bunurile comune, cu excepția bunurilor imobile, acordul celuilalt soț fiind prezumat. Convenția contrară dispozițiilor prezentului cod, prin care se micșorează ori se suprimă comunitatea de bunuri, este declarată nulă de către instanța judecătorească. Convenția încheiată de unul dintre soți poate fi declarată nulă de către instanța judecătorească, la cererea celuilalt soț, dacă se va stabili că cealaltă parte a convenției a știut sau trebuia să fi știut că al doilea soț este împotriva încheierii convenției respective. Cererea privind declararea nulității convenției poate fi depusă în termen de 3 ani din momentul când celălalt soț a aflat sau trebuia să fi aflat despre încheierea acesteia.

Astfel, instanța de apel analizând sensul normei enunțate, a conchis că înstrăinarea animalelor nu a fost contestată de Rotari Evghenia, drept urmare acordul ei la înstrăinare se prezumă.

În această ordine de idei, instanța de apel a mai considerat necesar de a menționa că, la emiterea hotărârii, instanța de fond nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar normele de drept material au fost aplicate eronat, ceea ce potrivit prevederilor art.386 alin.(1) lit.a), d) din Codul de procedură civilă, este temei de casare a hotărârii în partea ce ține de partajarea animalelor domestice cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă în această parte.

La fel, instanța de apel aplicând prevederile art. 82, 90, 94 alin. (1) și 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a conchis că din înscrisurile probatorii anexate la materialele cauzei se confirmă faptul că interesele reclamantei Rotari Evghenia, în prezenta cauză au fost reprezentate de avocatul Galina Lunga în baza mandatului nr. 1283429 din 07.08.2019 (f.d.2, Vol.I), iar serviciile juridice prestate de avocat au valorat 5 000 de lei, fapt confirmat prin ordinul de plată Seria DAA nr. 13223675 din 02 septembrie 2019 (f.d. 202, Vol. I), iar prima instanță corect a concluzionat de a admite solicitarea reclamantei cu privire la compensarea a cheltuielilor de judecată în sumă de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată suportate de instanță, potrivit art.98 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a notat că din materialele cauzei rezultă că, prin încheierea din 04 iunie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița, reclamanta Rotari Evghenia a fost scutită de plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată, în temeiul art. 85 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în sumă de 8 182,08 de lei (f.d.92/94, vol.I).

Prin urmare, având în vedere că la depunerea cererii de chemare în judecată

reclamanta a fost scutită de plata taxei de stat, însă, reieșind din faptul că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată parțial, instanța de apel a conchis că taxa de stat încasată din contul pârâtului urmează a fi micșorată proporțional părții admise din acțiune, astfel, suma de 8182,08 de lei încasată de la Rotari Adic în folosul statului cu titlu de taxă de stat a fost micșorată la suma de 7 286,04 de lei.

La 25 noiembrie 2022, Rotari Adic, reprezentat de avocata Lungu Cristina, a declarat recurs împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia, judecarea cauzei și emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea înaintată de Rotari Evghenia să fie respinsă integral.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocându-se că decizia Curții de Apel Bălți este neîntemeiată și ilegală, deoarece circumstanțele cauzei civile nu au fost constatate just de către instanța de apel, astfel, a dat o apreciere incorectă a situației în fapt și de drept a cauzei, au fost interpretate eronat normele legale și nu s-a aplicat legea ce urma a fi aplicată, iar aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 03 noiembrie 2022.

Însă, având în vedere faptul că, recursul declarat împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost înregistrat la 29 noiembrie 2022, fiind expediat prin intermediul oficiului poștal la 25 noiembrie 2022 (f.d.97, Vol.II), în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 24 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimatei Rotari Evghenia, copia recursului declarat de către Rotari Adic, reprezentat de avocata Lungu Cristina, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței (f.d.114, vol.II).

Prin referința depusă la 22 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d.133, vol.II), Rotari Evghenia, reprezentată de avocata Lunga Galina a solicitat respingerea recursului declarat de către Rotari Adic, reprezentat de avocata Lungu Cristina ca inadmisibil (f.d.118/123, vol.II).

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art.440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs declarată de către Rotari Adic, reprezentat de avocata Lungu Cristina, este inadmisibilă, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În sensul nomelor enunțate mai sus, Completul de judecată al Curții Supreme reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de către Rotari Adic, reprezentat de avocata Lungu Cristina, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza

Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (cauza Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 9 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele menționate, Completul de judecată ajunge la concluzia că recursul declarat de către Rotari Adic, reprezentat de avocata Lungu Cristina, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art.431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Rotari Adic, reprezentat de avocata Lungu Cristina, împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Rotari Evghenia împotriva lui Rotari Adic cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea averii comune în devălmășie.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos